

Jongerenwerk in het horecagebied

Best practice

Jongerenwerkers worden tijdens uitgaansnachten ingezet op hotspots om uitgaanspubliek te begeleiden en eventuele problemen te voorkomen. Zij treden op als de gastheren van het uitgaansgebied. Ze zijn proactief, hebben een zorgfunctie naar kwetsbare groepen en uitgaanspubliek in het algemeen, wijzen het publiek op de regels, sussen bij incidenten, vangen uitgaanspubliek op die de toegang geweigerd wordt en hebben een kalmerend effect.

De informatie in deze infosheet is gebaseerd op de Horecastewards die stichting Veilige Steden in opdracht van gemeente Rotterdam heeft ontwikkeld.

DOEL EN DOELGROEP

De bedoeling is dat uitgaanspubliek minder indrinkt, minder overlast geeft (wildplassen, geluidsoverlast), minder geweld veroorzaakt (opstootjes, vechtpartijen) en dat hun veiligheidsbeleving verbetert.

De doelgroep wordt gevormd door uitgaanspubliek in het algemeen en kwetsbare groepen (bijv. jonge vrouwen onder invloed van alcohol) en potentiële raddraaiers in het bijzonder.

WAAROM WERKT HET

De jongerenwerkers ontfermen zich over het uitgaanspubliek op het moment dat zij risico lopen, waardoor geweld, overlast, seksuele intimidatie en gezondheidsincidenten worden voorkomen. De kracht van de jongerenwerkers zit vooral in hun communicatieve vaardigheden en de manier waarop zij het publiek benaderen. Door met het publiek in gesprek te gaan, trachten zij te voorkomen dat bepaalde probleemgevallen onnodig uit de hand lopen. De jongerenwerkers stralen geen gezag uit, waardoor ze meer benaderbaar zijn dan politie of particuliere beveiligers.

PROBLEEM EN CONTEXT

Voor de volgende problemen kunnen jongerenwerkers in het horecagebied preventief worden ingezet:

- Alcoholgebruik op straat, indrinken.
- Overlast: wildplassen, geluidsoverlast, blowen, lachgasoverlast, uitgaanspubliek dat dermate onder invloed is dat ze 'de weg kwijt zijn', of publiek dat wordt geweerd uit de horeca en daardoor storend gaat rondhangen in het uitgaansgebied.
- Seksuele intimidatie.
- Geweld: opstootjes op straat, agressief gedrag van personen die de toegang tot de horeca worden ontzegd.
- Te weinig toezicht: er zijn te weinig beschikbare toezichthouders om de orde in het uitgaansleven te handhaven. Of de inzet van de reguliere toezichthouders werkt escalerend.
- Er wordt vooral handhavend in plaats van preventief opgetreden wanneer er sprake is van overlast of crimineel gedrag.

De jongerenwerkers kunnen worden ingezet op:

- Hot spots: doorgaans de drukste horecastraten en/of de aan- en afvoerroutes naar het uitgaansgebied, en de plekken waar wordt ingedronken.
- Gedurende de vrijdag- en zaterdagavond, vanaf het moment dat het uitgaanspubliek in het uitgaansgebied arriveert, totdat het grootste deel van het publiek naar huis is.

TOEPASSING EN UITVOERING

Betrokken partijen en hun rol

- Jongerenwerkorganisatie: zij leveren de jongerenwerkers voor het horecagebied.
- Gemeente: opdrachtgever van de jongerenwerkers en financier (eventueel samen met de horeca).
- Politie: zij verzorgen de briefing van de jongerenwerkers aan het begin van de uitgaansavond en staan de jongerenwerkers bij op het moment dat situaties uit de hand lopen.
- Horeca: (eventueel) financier, samen met de gemeente.

versie

November 2020

- Horecabeveiliging: zij kunnen de jongerenwerkers inschakelen op het moment dat zij een persoon de toegang weigeren of iemand verwijderen uit de horeca.

Fasering

1. Lokaal overeenstemming bereiken tussen gemeente, politie en horeca over de inzet van de jongerenwerkers.
2. Offerte traject met geschikte jongerenwerkorganisaties (bijvoorbeeld [stichting Veilige Steden](#) en hun Horecastewards).
3. Opleiding van de jongerenwerkers (indien nodig).
4. Afspraken maken tussen jongerenwerkers, politie en horecabeveiliging over de samenwerking tijdens de uitgaansnachten.
5. Indien nodig, opstellen van een convenant tussen jongerenwerk en politie over de samenwerking in de praktijk als er sprake is van deelname aan briefing, informatie-uitwisseling, etc.
6. Uitvoering: inzet van de jongerenwerkers gedurende de uitgaansnacht. Deelname aan de briefing van de politie, bezoeken van de indrinklocaties rond het uitgaansgebied, aan het begin van de uitgaansnacht langs alle horecagelegenheden gaan en contact leggen met portiers, rondlopen in het uitgaansgebied en begeleiden of ingrijpen waar nodig, etc.
7. Evaluatie.

Personele inzet en andere kosten

De jongerenwerkers moeten ruime ervaring hebben met het houden van toezicht en affiniteit hebben met uitgaanspubliek en de uitgaanssfeer. De jongerenwerkers dienen sterk in hun schoenen te staan en bepaalde gesprekstechnieken te beheersen. De jongerenwerkers dienen te worden opgeleid in EHBO, herkennen van en omgaan met drank- en drugsgebruik en omgaan met agressie. Gedurende de inzet van de jongerenwerkers worden ze voortdurend begeleid.

De jongerenwerkers dragen duidelijk herkenbare hesjes, ze dragen dus geen uniform en stralen geen gezag uit. Bovendien staan de jongerenwerkers via een portfoon, mobiele telefoon, of pieper in contact met de politie.

In het ene geval financieren gemeente en horeca beiden de jongerenwerkers als hier voldoende draagvlak voor is bij de horeca. In het andere geval betaalt de gemeente 100%.

Aandachtspunten

- Bejegening van de doelgroep: het succes van de jongerenwerkers wordt vooral bepaald door de manier waarop zij het publiek benaderen. Waar de beveiliging soms hardhandig optreedt en de politie kan overgaan tot een aanhouding of een boete, trachten de jongerenwerkers het gesprek aan te gaan. Aangezien de jongerenwerkers geen uniform aan hebben en geen bevoegdheden kennen, staan zij in de beleving van het publiek dicht bij hen. Dat is ook het beeld dat de jongerenwerkers willen creëren.
- Mobiliteit van de jongerenwerkers: de jongerenwerkers moeten zich constant verplaatsen naar locaties waar behoefte aan hun inzet is. Daarbij moet contact met de politie mogelijk zijn, bijvoorbeeld via een portfoon, mobiele telefoon of pieper, zodat zij kunnen assisteren waar nodig.
- Bekendheid met de doelgroep: het is raadzaam als de jongerenwerkers in vaste koppels werken. Dit levert belangrijke informatie op. Zo zien de jongerenwerkers bepaalde gezichten vaker terug en weten zij hoe zij op deze personen moeten reageren. Andersom geldt dat het publiek meer bekend raakt met de jongerenwerkers en hun werkzaamheden. Uit de praktijk blijkt dat personen die al profijt hebben ondervonden van de werkzaamheden van de jongerenwerkers, positiever reageren op hun inzet.
- Samenwerking met de politie: de politie kan ervaren dat de jongerenwerkers de werkdruk van de politie verlichten. Andersom waarderen de jongerenwerkers het feit dat ze mogen deelnemen aan de briefing van de politie en dat zij daarbij van vertrouwelijke informatie worden voorzien. Beide partijen zijn zo beter in staat om hun werk te doen.
- Samenwerking met de portiers: de jongerenwerkers kunnen bepaalde taken overnemen waar portiers niet aan toekomen, zoals publiek dat de toegang is geweerd te woord staan. Dat wordt gewaardeerd. Wederzijds contact opzoeken, niet alleen tijdens een incident, maar ook daarbuiten, is daarbij van belang.
- Doordat de jongerenwerkers de indrinklocaties actief kunnen bezoeken en het publiek daar aanspreken op hun alcoholgebruik, kunnen de

versie

November 2020

indrinklocaties zich verplaatsen. Daarom is het van belang dat voortdurend wordt gezocht naar mogelijke nieuwe indrinklocaties.

- De jongerenwerkers treden sussend op, op het moment dat er risico is op overlast en geweld. Op het moment dat de situatie toch uit de hand loopt, lopen de jongerenwerkers mogelijk gevaar. De communicatie met de politie, evenals de opvolging, moet dus snel plaatsvinden.

Aanvullende maatregelen

- **Politie:** op het moment dat een situatie uit de hand loopt, moet er voldoende politie beschikbaar zijn om de jongerenwerkers te ontlasten.
- **Predictive profiling:** ook wel 'gedragsprofilering genoemd', zorgt ervoor dat toezichthouders afwijkend en verdacht gedrag signaleren, waardoor overlast-gevend en strafbaar gedrag in het uitgaansleven voorkomen worden.

Maatregel wordt toegepast in...

In Rotterdam en Eindhoven wordt momenteel met Horecastewards van [stichting Veilige Steden](#) gewerkt.

In het verleden heeft gemeente Doetinchem ook met jongerenwerkers in het horecagebied gewerkt, naast politie en particuliere beveiligers. Zij werden samen als [Horecapreventieteam](#) ingezet om toezicht te houden in het uitgaansleven.

RESULTATEN

Effect in de praktijk

In 2014 is in Rotterdam de inzet van jongerenwerkers in het project Horecastewards [geëvalueerd](#). Hieruit blijkt dat de horecastewards in Rotterdam een positief effect hebben op de subjectieve veiligheid. Alle ondervraagde respondenten geven aan dat de jongerenwerkers *enigszins* of *in grote mate* bijdragen aan de veiligheid. De waardering voor de inzet van de horecastewards is groter bij de respondenten die al bekend zijn met hen. Aan de hand van de objectieve veiligheid is het lastig om uitspraken te doen over het functioneren van de horecastewards. Uit de politiecijfers blijkt dat de ontwikkelingen per delict en locatie verschillen.

Hoe kun je het effect meten?

Meet het effect door te evalueren:

- Het aantal incidenten in het uitgaansleven voor en tijdens inzet van de jongerenwerkers, zoals: geluidsoverlast (schreeuwen en gillen op straat), wildplassen, alcohol op straat, baldadigheid, vernieling, vechten, etc.
- Het aantal aanhoudingen wegens strafbaar gedrag voor en tijdens inzet van de jongerenwerkers.
- De veiligheidsgevoelens van uitgaanspubliek, horecapersoneel en bewoners voor en tijdens de inzet van de jongerenwerkers.
- Het percentage uitgaanspubliek dat aangeeft goed en op een goede manier te zijn geholpen door de jongerenwerkers (wegwijzen, opvangen, verhaal laten doen, etc.).